

УКРАЇНА
ДЕРАЖНЯНСЬКА МІСЬКА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
РІШЕННЯ

21 серпня 2018 року

м. Деражня

№ 80

**Про затвердження Правил користування
міським пасажирським транспортом
(автобусом) у місті Деражня**

З метою підвищення якості та ефективності надання послуг з перевезень пасажирів міським пасажирським транспортом загального користування керуючись Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про дорожній рух», «Про автомобільний транспорт», відповідно до постанови КМУ від 18.02.1997 року № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту», виконавчий комітет міської ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити Правила користування міським пасажирським транспортом (автобусом) у місті Деражня згідно з додатком (додається).
2. Оприлюднити дане рішення у відповідності до вимог чинного законодавства.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Беднарського О. А.

Міський голова

А. М. Ковпак

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішення виконавчого комітету
міської ради від 21.08.2018р. № 80

ПРАВИЛА **користування міським пасажирським транспортом (автобусом)** **у місті Деражня**

1. Загальні положення

1.1 Правила користування міським пасажирським транспортом (автобусом) в місті Деражня (далі Правила) розроблені відповідно до законів України «Про автомобільний транспорт», «Про дорожній рух», постанови Кабінету Міністрів України від 18.02.1997р. №176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту», наказу Міністерства інфраструктури України від 15.07.2013р. № 480 «Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом», наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009р. № 1175 «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту» та інших законодавчих та нормативних документів, що регулюють відносини у цій сфері.

1.2 Ці Правила визначають порядок проїзду пасажирів та його оплату, порядок обігу квитка, взаємовідносини перевізника і пасажирів, їх права та обов'язки враховуючи особливості транспортної інфраструктури.

1.3 Правила обов'язкові для виконання усіма пасажирями, працівниками перевізника та оператора. Працівники перевізника чи оператора не можуть надавати чи встановлювати інші умови користування транспортними послугами, ніж ті, що визначені цими Правилами. Дані Правила не впливають на права та обов'язки пасажирів, що визначені законодавством України

1.4. Терміни, які використовуються в цих Правилах мають таке значення:

багаж - вантаж, розміри якого не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів, вагою від 10 до 40 кілограмів;

базовий тариф – економічно-обґрунтована вартість проїзду, визначена згідно діючого законодавства. Виходячи з маркетингових чинників до базової вартості тарифу можуть застосовуватись коригувальні (понижуючі чи підвищувальний) коефіцієнти. Базова вартість тарифу та коригувальні коефіцієнти затверджуються виконавчим комітетом Деражнянської міської ради;

пасажир - особа, якій надається послуга з перевезення транспортним засобом та яка не бере участь у керуванні ним;

перевізники - юридичні особи та фізичні особи-підприємці, які надають послуги з перевезення пасажирів на міських маршрутах загального користування на підставі договору з організатором перевезень;

квиток — проїзний документ встановленої форми, який надає право пасажиру на одержання транспортних послуг. Виготовляється друкарським способом за допомогою обладнання АСООП та отримується пасажиром при здійсненні оплати готівкою разового проїзду працівнику перевізника або купівлі разового проїзду в автоматах самообслуговування;

працівник перевізника – фізична особа із числа працівників перевізника або підрядної організації із якою у перевізника укладено договір та, яка виконує функції із забезпечення надання транспортних послуг. У цих Правилах під терміном «працівник перевізника» найчастіше розуміється водій, водій – кондуктор, кондуктор або контролер;

контролер — фізична особа перевізника та/або підрядної організації із якою у перевізника укладено договір та, яка виконує функції із забезпечення контролю оплати/реєстрації проїзду пасажирями, дотримання пасажирями вимог цих Правил;

пільга — право пасажирів на безоплатний проїзд (повна пільга) чи проїзд за зниженою вартістю (часткова пільга). Усі пільги підлягають персоніфікації;

транспортний засіб - автобус, що здійснюють перевезення пасажирів на міських маршрутах загального користування.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про автомобільний транспорт».

1.5 Ці Правила визначають:

- порядок користування пасажирським транспортом (автобусом), що здійснює перевезення пасажирів регулярними маршрутами загального користування на території міста Деражня;

- вимоги до перевізників, водіїв транспортних засобів, пасажирів та контролерів.

1.6 Договір перевезення пасажирів автобусом на маршруті загального користування укладається між автомобільним перевізником та пасажиром. Цей договір вважається укладеним з моменту купівлі проїзного документу у салоні транспортного засобу.

1.7 Ці Правила діють на регулярних міських маршрутах загального користування і обов'язкові для виконання працівниками міського пасажирського транспорту та пасажирями. Витяг з Правил, в частині прав та обов'язків водія і пасажирів, повинен бути розміщений в салоні транспортного засобу (автобуса).

1.8. Дані Правила підлягають періодичній зміні з метою постійного вдосконалення порядку надання користування транспортними послугами.

2. Основні засади організації пасажирських перевезень

2.1. Організація пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування м. Деражня покладається на виконавчий комітет Деражнянської міської ради.

2.2. Відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування із організатором визначаються договором на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування та умовами конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

2.3. На маршрутах використовуються автобуси загального призначення, категорія та клас яких відповідають вимогам, установленим для міського транспорту. Вимоги до структури рухомого складу визначаються організатором регулярних перевезень в умовах конкурсу.

2.4. Забороняється надання послуг з перевезення пасажирів з використанням автобусів, переобладнаних з вантажних транспортних засобів.

2.5. Перевезення пасажирів за міськими маршрутами здійснюється у звичайному режимі руху.

2.6. Основні функції організатора:

- забезпечувати формування автобусної маршрутної мережі загального користування та розробляти перспективи її розвитку;

- організовувати утримання в належному стані проїзної частини автомобільних доріг та під'їздів;

- забезпечувати облаштування необхідною інфраструктурою автобусних маршрутів загального користування, а саме — автопавільйонами, інформаційним забезпеченням пасажирів і підтримувати її в належному технічному та санітарному стані;

- забезпечувати розроблення паспортів автобусних маршрутів загального користування з визначенням необхідної кількості автобусів, їх пасажиромісткості, класу, технічних та екологічних показників, розкладу руху;

- визначає Правила перевезень, до яких належать, серед іншого, соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування населення;

- забезпечувати укладання договору на автобусних маршрутах загального користування із перевізником – переможцем конкурсу та забезпечувати контроль за виконанням ним умов договору та цих Правил;

- затверджувати маршрути і графіки руху міського пасажирського транспорту незалежно від форм власності;

- затверджувати форми та зразки трафаретів для автобусів;

- встановлювати в порядку і межах, визначених законодавством, тарифи щодо оплати транспортних послуг;

- у разі необхідності, достроково розривати договір з перевізником у разі порушення ним умов договору;

- здійснювати інші повноваження, передбачені законодавством України.

2.7. Основні функції перевізника:

- забезпечувати безпечне і якісне обслуговування пасажирів на автобусних маршрутах загального користування;

- виконувати вимоги законодавчих та нормативно-правових актів України у сфері перевезення пасажирів;

- забезпечувати дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт;

- забезпечувати контроль технічного та санітарного стану автобусів перед початком роботи;

- забезпечувати проведення щозмінного передрейсового та післярейсового медичного огляду водіїв транспортних засобів;

- забезпечувати водія необхідною документацією;

- утримувати транспортні засоби в належному технічному та санітарному стані, забезпечувати їх своєчасне подання для посадки пасажирів та відправлення;

- забезпечувати проїзд пасажирів до зупинки чи місця призначення за маршрутом без додаткових витрат у разі припинення поїздки через технічну несправність транспортного засобу;

- забезпечувати відстій транспортних засобів у місцях, затверджених організатором;

- забезпечувати зберігання транспортних засобів, умови праці та відпочинку водіїв відповідно до вимог законодавства;

- забезпечувати проведення необхідних та обов'язкових стажувань та інструктажів водіїв;

- забезпечувати безпеку дорожнього руху;

- здійснювати організацію та контроль за своєчасним проходженням водіями медичного огляду, забезпечувати їх санітарно – побутовими приміщеннями й обладнанням;

- організувати проведення періодичного навчання водіїв методам надання першої медичної допомоги від дорожньо – транспортних пригод;

- проводити стажування водія перед переведенням його на новий регулярний маршрут або на відмінну модель автобуса, ознайомлювати з паспортом маршруту та видає водію витяг з нього.

- забезпечувати навчання та інструктаж водія щодо особливостей посадки (висадки) осіб з обмеженими фізичними можливостями.

- виконувати інші функції, передбачені законодавством України.

Перевізники з кількістю транспортних засобів десять і більше зобов'язані організувати підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів автомобільного транспорту, діяльність яких пов'язана з наданням послуг автомобільного транспорту, у

термін один раз на п'ять років, а з питань безпеки перевезень, охорони праці та пожежної безпеки — у термін один раз на три роки.

2.8. Перевізники, водії, пасажирів повинні мати і пред'являти особам, які уповноважені здійснювати контроль на автомобільному транспорті та у сфері безпеки дорожнього руху, документи, на підставі яких виконуються пасажирські перевезення, а саме:

- для автомобільного перевізника — ліцензія, договір з органами місцевого самоврядування, паспорт маршруту, документ, що засвідчує використання автобуса на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством України;

- для водія автобуса — посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, квитково-касовий лист, схема маршруту, розклад руху, інші документи, передбачені законодавством України;

- для пасажирів — квиток на проїзд в автобусі та на перевезення багажу (для пільгового проїзду — оригінал посвідчення особи встановленого зразка) чи оригінал довідки, на підставі якої надається пільга (талону)), а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток та документи для пільгового проїзду.

2.9. Організатор може залучити на конкурсних засадах суб'єкта господарювання для виконання функцій з організації та управління рухом автобусів і підготовки інформації про роботу перевізників (інші особи, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг — оператор).

2.10. Організатор не має права залучати суб'єктів господарювання для виконання функцій з організації та управління рухом автобусів і підготовки інформації про роботу перевізників, які представляють інтереси окремих перевізників або груп перевізників чи контролюються зазначеними суб'єктами.

3. Вимоги до транспортних засобів, які використовуються для перевезення пасажирів та їх зберігання

3.1. Вимоги до транспортних засобів

3.1.1. Транспортні засоби, які використовуються для перевезення пасажирів, повинні відповідати вимогам безпеки, комфортності, охорони праці та екології, перебувати в належному технічному і санітарному стані, бути укомплектованими відповідно до законодавства та умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

3.1.2. Конструкція та технічний стан транспортних засобів мають забезпечувати:

- безпеку людей, які користуються транспортними засобами чи беруть участь у дорожньому русі;

- відповідність нормам стосовно викидів забруднювальних речовин, парникових газів, електромагнітних завад, рівню шуму та інших чинників негативного впливу на людину та довкілля;

- запобігання пошкодженню транспортними засобами доріг та їх облаштування;

- ефективне використання енергетичних ресурсів, частин і експлуатаційних матеріалів;

- захист від незаконного використання транспортних засобів та запобігання їх пошкодженню;

- відповідність іншим вимогам законодавства.

3.1.3. Технічний стан автобусів повинен відповідати вимогам Правил дорожнього руху та інструкціям заводів-виробників.

3.1.4. Неприпустимим є випуск на лінію автобусів:

- з пошкодженням обладнання аварійного відкриття люків, дверей, вікон у салоні автобусів;

- не забезпечених необхідним протипожежним обладнанням, медичними аптечками, знаками аварійної зупинки;

- без щомісячного знезараження транспортних засобів відповідно до Закону України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”;

- без зазначеної відповідної візуальної інформації.

3.1.5. В автобусах, які виконують перевезення пасажирів, не повинно бути конструктивних елементів, не передбачених заводом-виробником, у тому числі заблокованих дверей і аварійних виходів; пошкоджень оббивки сидінь, внутрішніх стінок салонів, фарби та скляних поверхонь; плям і подряпин, а також не повинні використовуватися непрозорі матеріали для тонування скла.

3.1.6. Перевізник повинен здійснювати контроль за дотриманням водіями норм місткості автобусів на предмет відповідності до паспорта заводу-виробника.

3.1.7. Кількість пасажирів в автобусі не повинна перевищувати загальної місткості, передбаченої конструкцією заводу-виробника.

3.1.8. До роботи на автобусі допускається водій тільки тієї категорії, яка дозволяє працювати на пасажирському автомобільному транспорті.

3.1.9. Контроль технічного стану транспортних засобів включає:

- державний технічний огляд транспортних засобів;

- передрейсову та післярейсову перевірку технічного стану транспортних засобів перевізниками.

3.1.10. У період між державними технічними оглядами відповідність технічного стану транспортних засобів вимогам законодавства забезпечує перевізник.

3.1.11. Перевізник самостійно забезпечує перевезення пасажирів відповідно до умов договору про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування.

3.2. Зберігання транспортних засобів

3.2.1. Власники (користувачі) автобусів, що використовуються для перевезення пасажирів, повинні забезпечувати їх зберігання у спеціально пристосованих для цього приміщеннях, гаражах, на майданчиках, стоянках, забезпечених засобами охорони.

3.2.2. Власникам (користувачам) транспортних засобів забороняється зберігання їх у житлових зонах поза спеціально відведеними для цього майданчиками.

4. Вартість, порядок проїзду і його оплати (реєстрації)

4.1. Тариф на здійснення перевезень є регульованим та встановлюється шляхом прийняття відповідного рішення виконавчим комітетом Деражнянської міської ради, з дотриманням процедури прийняття регуляторного акту, згідно із Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

4.2. Тарифна політика на автомобільному транспорті має задовольняти підприємницький інтерес, забезпечувати розвиток автомобільного транспорту, стимулювати впровадження новітніх технологій перевезень, застосування сучасних типів транспортних засобів, а також сприяти вирішенню таких завдань:

— збільшення можливостей суб'єктів господарювання щодо забезпечення потреб споживачів у послугах, залучення інвестицій у розвиток автомобільного транспорту та досягнення сталих економічних умов роботи;

— стимулювання конкуренції та появи нових суб'єктів господарювання, які належать до автомобільного транспорту;

— забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;

— забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.

Реалізацію єдиної тарифної політики передбачає затверджений наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 №1175 “Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту”.

4.3. Право на проїзд надає квиток, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток та документи для пільгового проїзду.

4.4. Право на перевезення у транспортних засобах перевізника багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритам дає квиток, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток.

4.5. Перевезення багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритам, складає повну вартість разової поїздки та не залежить від наявності у пасажирів будь-якої пільги на проїзд.

4.6. Право на проїзд у транспортних засобах особам, що користуються пільгою надається за наявності оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки (талону), на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронного квитка, який видається на безоплатній основі.

4.7. У випадку відсутності у пасажирів відповідного оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки (талону), на підставі якої надається пільга, електронного квитка, він оплачує повну вартість проїзду.

4.8. Квиток, оригінал посвідчення особи встановленого зразка чи оригінал довідки (талону), на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток дають право на одну поїздку в межах від початкової до кінцевої зупинки.

4.9. Посадка та висадка пасажирів здійснюється виключно на зупинках громадського транспорту, що передбачені паспортом маршруту з дотриманням вимог Правил дорожнього руху.

4.10. Пасажир, який не має квитка, оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки (талону), на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронного квитка, зайшовши у транспортний засіб, зобов'язаний одразу оплатити вартість проїзду працівнику перевізника та отримати документ, на підставі якого виконуються пасажирські перевезення.

4.11. Пасажир, який має квиток, оригінал посвідчення особи встановленого зразка чи оригінал довідки (талон), на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток, зайшовши у транспортний засіб, зобов'язаний одразу пред'явити оригінал відповідного документу, в т.ч. для реєстрації проїзду в автоматизованій системі обліку оплати проїзду.

4.12. Пасажир, отримавши від працівника перевізника квиток, зобов'язаний зберігати його разом із електронним квитком, оригіналом посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналом довідки, на підставі якої надається пільга, на підставі яких проведено реєстрацію чи оплату такого проїзду до завершення поїздки.

4.13. Пасажир вправі оплатити повну вартість проїзду іншого пасажирів.

4.14. Перервана поїздка:

4.14.1. У випадку неможливості проїзду пасажирів до свого кінцевого пункту призначення з причини несправності транспортного засобу, такий пасажир пересідає на інший транспортний засіб того ж виду та маршруту, який йде слідом по графіку та продовжує свою подорож без проведення повторної оплати (реєстрації) проїзду.

4.14.2. У випадку неможливості проїзду пасажирів до свого кінцевого пункту призначення з причин, що не залежать від перевізника (дорожньо-транспортна пригода, неналежний стан дорожнього покриття, інженерні ремонти, акції громадської непокори, мітинги та інше) надання транспортних послуг зупиняється без будь-яких зобов'язань перед пасажирів.

4.14.3. Пасажир, який вийшов із транспортного засобу не має права повторно використати квиток чи електронний квиток у іншому транспортному засобі того ж маршруту.

4.15. З метою безпеки, проїзд дітей віком до шести років включно дозволяється лише при їх супроводі дорослим. Проїзд організованих груп дітей здійснюється виключно з супроводом вихователів чи інших відповідальних осіб.

4.16. З метою безпеки та комфорту інших пасажирів, працівники перевізника мають право не дозволяти пасажиру пронесення в салон транспортного засобу речей, предметів чи багажу, якщо є всі підстави вважати, що вони можуть завдати шкоди іншим пасажирам чи створять їм дискомфорт.

4.17. Спори та непорозуміння, які виникають між працівниками перевізника та/або іншими особами, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг та пасажиром, вирішуються на місці або перевізником, представниками (персоналом) перевізника чи іншими особами, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг. Пасажир, у разі незгоди із рішенням перевізника, представників (персоналу) перевізника чи інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг, може звернутися до виконавчого комітету Деражнянської міської ради.

5. Перевезення пільгових категорій громадян

5.1. Перелік пільгових категорій громадян, що користуються правом безкоштовного проїзду, визначається законодавством України та рішеннями виконавчого комітету Деражнянської міської ради.

5.2. Пільгові перевезення пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, забезпечують автомобільні перевізники, які здійснюють перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Автомобільному перевізнику, який здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, забороняється відмовлятися від пільгового перевезення, крім випадків, передбачених законом.

Безпідставна відмова від пільгового перевезення тягне за собою відповідальність згідно із Законом України «Про автомобільний транспорт», договором на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування, умовами конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та цими Правилами.

5.3. Види та обсяги пільгових перевезень устанавлюються замовленням, у якому визначається порядок компенсації автомобільним перевізникам, які здійснюють перевезення пасажирів на маршрутах загального користування, збитків від цих перевезень.

5.4. Відшкодування автомобільним перевізникам витрат за проїзд пільгових категорій громадян визначається окремим договором, що укладається між перевізниками та виконавчим комітетом Деражнянської міської ради на підставі Порядку такого відшкодування, що затверджується виконавчим комітетом Деражнянської міської ради.

При наявності у перевізника 5 (п'яти) та більше порушень, зафіксованих уповноваженою виконавчим комітетом Деражнянської міської ради особою під час надання ним транспортних послуг на маршрутах, які він обслуговує на підставі укладеного Договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Деражня, протягом минулого місяця, виконавчий комітет міської ради вирішує питання про погодження або непогодження розрахунку обсягу відшкодування за здійснене пільгове перевезення автотранспортом за минулий місяць по окремих маршрутах перевізника, де будуть зафіксовані такі порушення.

6. Взаємовідносини перевізника, його працівників (персоналу), пасажирів та інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор), їх права та обов'язки.

6.1. Основним завданням перевізника та його працівників (персоналу), а також інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор) є забезпечення безпеки пасажирів при користуванні транспортними послугами, надання якісних послуг, якісного обслуговування пасажирів, створення для них необхідних зручностей, надання допомоги при користуванні транспортними послугами та, за наявності, автоматизованою системою обліку оплати проїзду.

6.2. У разі загрози безпеці руху працівники (персонал) перевізника, зобов'язані діяти відповідно до розроблених перевізником інструкцій на такий випадок та вчиняти всі необхідні дії для збереження людського життя, здоров'я, майна пасажирів та перевізника.

6.3. Перевізник несе матеріальну відповідальність за шкоду, що завдана пасажирів під час користування транспортними послугами на умовах визначених Цивільним кодексом України. Шкода не відшкодовується у випадку умисних дій пасажирів, спрямованих на отримання неправомірної вигоди, а також якщо шкоду отримано внаслідок вчинення правопорушення. Розмір шкоди зменшується у випадку, коли причиною її отримання стало грубе порушення пасажиром цих Правил та/або інших вимог законодавства України.

6.4. Під час виконання посадових обов'язків, працівники перевізника зобов'язані дотримуватися вимог цих Правил та інших нормативно-правових актів, мати охайний вигляд, бути акуратно одягненими, а у випадку запровадження форменого одягу — бути одягненим у нього, бути ввічливими у спілкуванні з пасажирів та одночасно контролювати виконання цих Правил.

6.5. Права та обов'язки перевізника:

6.5.1. Перевізник має право:

1) скасовувати рейси транспортних засобів у разі виникнення обставин, які він не міг передбачити і виникненню яких не міг запобігти, з поверненням пасажирів коштів, сплачених ними за перевезення, а також обмежувати або припиняти перевезення в разі стихійного лиха, епідемії, епізоотії або іншої надзвичайної ситуації;

2) припиняти рух транспортних засобів у разі виникнення загрози життю та здоров'ю пасажирів;

3) вимагати від організатора регулярних перевезень виконання умов договору про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування;

4) брати участь у конкурсах на перевезення пасажирів;

5) подавати організатору перевезень пропозиції щодо підвищення рівня організації обслуговування пасажирів;

6) пропонувати пасажирів додаткові послуги.

6.5.2. Перевізник зобов'язаний:

1) забезпечити дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів;

2) розробити для працівників (персоналу) інструкції на випадок виникнення загрози безпеці руху, з визначенням необхідних дій для збереження людського життя, здоров'я, майна пасажирів та перевізника;

3) вживати заходів щодо забезпечення безпечної, зручної поїздки пасажирів і зберігання та/або доставки багажу згідно з договором перевезення і розкладом руху;

4) організувати проведення контролю технічного та санітарного стану автобусів перед початком роботи;

5) організувати проведення щозмінного передрейсового і післярейсового медичного огляду водіїв транспортних засобів;

6) видавати водіям та іншим працівникам передбачені законодавством документи;

7) мати документи для здійснення перевезень згідно із законодавством;

8) утримувати транспортні засоби в належному технічному та санітарному стані, забезпечувати їх своєчасну подачу для посадки пасажирів;

9) здійснювати перевезення пасажирів з використанням сертифікованих транспортних засобів відповідного типу, на які оформлені документи згідно із законодавством та які відповідають умовам конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування;

10) здійснювати перевезення пасажирів за встановленим рішенням виконавчого комітету Деражнянської міської ради тарифом і пасажирів, яким згідно із законодавством надано пільги на проїзд у міському громадському транспорті;

11) надавати пасажирам достовірну і своєчасну загальну інформацію, що стосується окремо визначеного маршруту;

12) компенсувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну пасажирів, якщо його провину буде доведено у встановленому законодавством порядку;

13) забезпечувати поточний продаж квитків, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — реєстрацію електронного квитка через вказану систему;

14) виконувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху, Правил експлуатації колісних транспортних засобів та інших законодавчих актів в сфері організації пасажирських перевезень.

6.6. Права та обов'язки працівників (персоналу) перевізника

6.6.1. Права та обов'язки водія автобуса:

а) водій автобуса має право:

1) на безпечні умови праці;

2) вимагати від пасажирів виконання обов'язків, передбачених цими Правилами;

3) вимагати від пасажирів звільнення салону при порушенні ними даних Правил в частині дотримання їх обов'язків;

4) у випадку порушення пасажиром або групою пасажирів цих Правил чи інших норм законодавства, водій вправі зупинити транспортний засіб з дотриманням правил дорожнього руху, де буде відсутня загроза безпеці пасажирів, та вимагати від порушників покинути транспортний засіб, а при їх відмові та продовженні протиправних дій викликати працівників поліції;

5) не допускати до поїздки пасажирів, які не мають квитків, не пред'являють оригіналу посвідчення встановленого зразка чи оригіналу довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронного квитка, перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів.

б) водій автобуса зобов'язаний:

1) мати посвідчення водія на право керування транспортними засобами відповідної категорії;

2) виконувати вимоги цих Правил, Правил дорожнього руху та інших нормативних документів, пов'язаних з виконанням його службових обов'язків;

3) мати із собою і пред'являти для перевірки уповноваженим особам передбачені законодавством документи;

4) вживати необхідних заходів щодо забезпечення безпеки пасажирів у разі виникнення перешкод для руху на маршруті (туман, ожеледь тощо), які не дають змоги продовжити поїздку, а також у разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді;

5) зупиняти автобус для посадки та висадки пасажирів на відстані не більше ніж 0,5 метра від краю проїзної частини дороги, а у випадку облаштування зупинки «заїзною кишенею» — не більше 2 м. від її початку;

6) бути охайно одягненим, у випадку запровадження форменого одягу — бути одягненим у нього, не здійснювати роботу з перевезення пасажирів у взутті, яке належним чином не фіксується на нозі, чомно поводитися з пасажирями;

- 7) у разі обслуговування пасажирів з обмеженими фізичними можливостями, після прибуття до пункту призначення переконатись, чи здійснив пасажир заплановану висадку;
- 8) проходити передрейсовий та післярейсовий медичний огляд;
- 9) дотримуватись визначеного режиму праці та відпочинку, маршруту та розкладу руху;
- 10) постійно стежити за технічним та санітарним станом транспортних засобів;
- 11) продавати квитки пасажирам або здійснювати реєстрацію оплати проїзду виключно під час стоянки транспортного засобу на зупинці громадського транспорту та не здійснювати продаж квитків, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — реєстрацію оплати проїзду під час руху транспортного засобу;
- 12) зупинятися на кожній визначеній паспортом маршруту зупинці,
- 13) не від'їжджати від зупинки з відчиненими дверима і не відчиняти їх до повної зупинки, негайно зупинитися у разі відкривання дверей під час руху;
- 14) за відсутності автоматичного інформування, нагадувати пасажирам про необхідність оплати/реєстрації проїзду, перевезення багажу, пред'явлення необхідних документів працівнику перевізника, а також про те, що слід бути уважними та не забувати свої речі при виході з транспортного засобу, правильно й чітко оголошувати назву кожної зупинки та наступної за нею;
- 15) вживати необхідних заходів для безпеки руху транспортного засобу;
- 16) не допускати перевезення пасажирів понад максимальну кількість, передбачену технічною характеристикою транспортного засобу або визначену в реєстраційних документах на цей транспортний засіб;
- 17) не розмовляти по мобільному телефону без допоміжного обладнання (спеціальної гарнітури, що дозволяє не відволікатися від керування транспортним засобом), не спілкуватися з пасажирами, їсти, пити, палити або користуватись електронними сигаретами в салоні автобуса як під час руху, так і на кінцевих зупинках громадського транспорту.

6.6.2. Права та обов'язки кондуктора автобуса (за наявності):

- а) кондуктор автобуса має право:
  - 1) вимагати від пасажирів виконання обов'язків, передбачених цими Правилами;
  - 2) вимагати від пасажирів звільнення салону при порушенні ними даних Правил в частині дотримання їх обов'язків;
  - 3) вимагати від пасажирів оплати за проїзд чи його реєстрації, пред'явлення документів, які підтверджують право на проїзд та за їх відсутності стягнути оплату за проїзд.

У разі відмови пасажирів від оплати чи реєстрації проїзду, звернутись до водія, щоб він зупинив транспортний засіб, запропонувати порушнику (пасажирів) покинути транспортний засіб, а у випадку його відмови — викликати працівників поліції.

4) не допускати до поїздки пасажирів, які не мають квитків, не пред'являють оригінал посвідчення встановленого зразка чи оригінал довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронного квитка, перебувають у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, порушують громадський порядок, мають при собі небезпечні вантажі, зокрема легкозаймисті, вибухонебезпечні і такі, що можуть забруднити транспортний засіб чи одяг пасажирів.

б) кондуктор автобуса зобов'язаний:

- 1) справляти плату за проїзд, здійснювати реєстрацію проїзду, видавати пасажиру квиток;
- 2) пройти передрейсовий та післярейсовий медичний огляд;
- 3) приступити до роботи в охайному вигляді, бути одягненим у спеціальну накидку яскравого кольору;

4) мати при собі службове посвідчення та пред'являти його на вимогу контролюючих органів (органи Укртрансбезпеки, поліції) і пасажирів;

5) надавати пасажирам достовірну і своєчасну загальну інформацію, що стосується окремо визначеного маршруту;

6) у випадках настання екстрених та непередбачуваних ситуацій, надавати необхідну допомогу водію, пасажирам та іншим учасникам дорожнього руху;

7) організувати евакуацію пасажирів при надзвичайній ситуації, здійснювати роз'яснювальну роботу та не допускати паніки серед пасажирів;

8) при настанні дорожньо-транспортної пригоди, по можливості встановити свідків такої пригоди та записати їх контактні дані;

9) підтримувати салон транспортного засобу в чистоті та охайності, зокрема сидіння, поручні, підлогу;

10) не палити або користуватись електронними сигаретами в салоні автобуса як під час руху, так і на кінцевих зупинках громадського транспорту.

6.7. Права та обов'язки пасажирів автобуса

6.7.1. Пасажир автобуса має право:

1) на безпечне і якісне перевезення;

2) висувати вимоги до перевізника щодо виконання ним умов договору перевезення;

3) перевозити тварин у встановленому законодавством порядку;

4) звільняти місця для інших людей;

5) перевозити безоплатно одну одиницю багажу за умови, що його розміри не перевищують 100 x 50 x 30 сантиметрів, вагою до 20 кілограмів;

6) безоплатно перевозити ручну поклажу в кількості не більш як дві одиниці;

7) безоплатно перевозити з собою одну дитину віком до шести років виключно без права зайняття нею окремого місця;

8) отримувати від перевізника, водія, кондуктора інформацію про послуги з перевезень;

9) на компенсацію заподіяної шкоди.

6.7.2. Пасажир автобуса зобов'язаний:

1) мати при собі квиток на проїзд, за наявності права на пільги щодо оплати проїзду – оригінал посвідчення встановленого зразка, оригінал довідки, на підставі якої надається пільга, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронний квиток;

2) зберігати квиток до кінця поїздки і пред'являти в розгорнутому вигляді на вимогу осіб, що мають право здійснювати контроль;

3) здійснювати посадку (висадку) лише після повної зупинки автобуса.

Право першочергового входу у транспортний засіб та виходу з нього мають вагітні жінки, особи з обмеженими фізичними можливостями, діти, особи похилого віку.

4) оплатити перевезення багажу та ручної поклажі згідно з вимогами цих Правил та Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту;

5) у разі настання дорожньо-транспортної пригоди надати можливу допомогу потерпілим і повідомити про це територіальним органам поліції;

6) повідомити водієві про виявлені забуті речі, документи та цінності;

7) поважати працю перевізника, його працівників (персоналу) та інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор).

У разі необхідності, сприяти їм у виконанні ними службових обов'язків.

8) дотримуватись вимог кондуктора, водія що не суперечать цим Правилам і іншим нормативно-правовим актам;

9) дбайливо ставитись до майна перевізника, пасажирів та інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор);

10) дотримуватись порядку і чистоти на зупинках громадського транспорту, а також в салонах транспортних засобів;

11) з метою безпеки, при очікуванні транспортного засобу на зупинці громадського транспорту, не підходити ближче ніж 0,5 м. до краю проїжджої частини до його повної зупинки;

12) бути уважним та обережним при посадці і висадці з транспортного засобу;

13) сидіти або стояти в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування, дотримуючись правил безпеки;

14) одразу ж після входу у транспортний засіб оплатити вартість свого проїзду та перевезення багажу, який перевищує встановлені до нього вимоги по вазі та габаритам або зареєструвати електронний квиток;

15) сплатити штраф за не оплату проїзду, перевезення багажу понад встановлену для нього норму чи не здійснення його реєстрації;

16) не затримуватися біля дверей транспортного засобу та не загороджувати багажем підходи до них, не заважати входу і виходу пасажирів, а також відкриттю/закриттю дверей;

17) дотримуватись вимог цих Правил.

6.7.3. Пасажиру автобуса забороняється:

1) здійснювати поїздку без квитка, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду – без реєстрації електронного квитка; для пільгового проїзду – без оригіналу посвідчення особи встановленого зразка чи оригіналу довідки, на підставі якої надається пільга;

2) палити або користуватись електронними сигаретами, приймати наркотичні засоби або вживати алкоголь всередині транспортних засобів та на зупинках громадського транспорту;

3) здійснювати будь-які дії, які можуть негативно впливати на послуги перевізника, його працівників (персоналу) пасажирів, інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг (оператор) або їх майно;

4) перевозити зброю (крім особливих випадків — перевезення службової та мисливської зброї), вибухові, отруйні, інфекційні, радіоактивні, з неприємним запахом речовини, спирт (в тому числі, алкогольні напої у незакритому вигляді), бензин, гас, ацетон та інші вогненебезпечні, легкозаймисті, самозаймисті речовини, а також ручну поклажу, яка може забруднити салон чи верхній одяг пасажирів;

5) під час руху відвертати увагу водія від керування транспортним засобом та заважати йому в цьому;

6) відчиняти двері транспортного засобу під час руху, крім потреби запобігання нещасному випадку;

7) перешкоджати закриттю дверей та використовувати для поїздки підніжки і виступи транспортних засобів;

8) перебувати в кабіні водія;

9) проїжджати в одязі, що забруднить одяг пасажирів, їх багаж або особисті речі, обшивку салону та сидіння;

10) висовуватись з вікон під час руху транспортного засобу;

11) слухати музику та розмовляти по телефону занадто голосно, що може заважати водію і іншим пасажирам;

12) смітити в салоні, псувати салон та його обладнання, викидати з вікон на проїжджу частину сміття та інші предмети;

13) ставити дітей ногами, багаж та ручну поклажу на окреме сидіння;

14) входити в салон та вживати продукти харчування, що можуть забруднити інших пасажирів (наприклад морозиво, солодка вата тощо);

15) користуватись аварійним обладнанням без потреби, приводити в дію систему екстреного гальмування та відчинення дверей, а також сигналізацію екстреної зупинки;

6.8. Права та обов'язки інших осіб, які будуть задіяні у процесі організації пасажирських перевезень і надання транспортних послуг визначаються на підставі укладеного з організатором перевезень та перевізником тристороннього договору про співпрацю.

7. Автоматизована система обліку оплати проїзду

7.1. Запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду, встановлення порядку її функціонування, а також видів, форм носіїв, порядку обігу та реєстрації проїзних документів; визначення особи, уповноваженої здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду здійснюється на підставі окремого рішення виконавчого комітету міської ради.

8. Інформування пасажирів

8.1. Пасажир має право на своєчасне отримання належної інформації про порядок отримання транспортних послуг, порядок оплати та реєстрації проїзду, графіки руху транспортних засобів, маршрути та з інших питань, що стосуються організації пасажирських перевезень.

8.2. На автобусах розміщується наступна інформація:

- на передньому трафареті — номер маршруту і найменування початкового та кінцевого пунктів; на боковому трафареті — найменування основних, де здійснюються проміжні зупинки; на задньому трафареті — номер маршруту.

8.3. У салоні автобуса розміщується така інформація:

1) витяг із Правил користування міським пасажирським транспортом (автобусом) у місті Деражня (у частині прав та обов'язків водія і пасажирів);

2) позначення входу та виходу;

3) відомості про розмір штрафу за безквитковий проїзд і перевезення неоплаченого багажу;

4) відомості про перевізника та страховика (найменування, адреса і телефон);

5) загальна пасажиромісткість із зазначенням окремо кількості місць для сидіння пасажирів;

6) позначення місць розташування аварійних виходів (із зазначенням способу їх відчинення), вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки;

7) напис «Не курити», «Місця для пасажирів з дітьми та осіб з івалідністю з одночасним їх дублюванням міжнародним символом доступності та знаком дитячого візка».

8.4. Передній трафарет із номером та назвою маршруту (найменуванням початкового та кінцевого пунктів) розміщується на лицевій стороні зліва від водія, в нижньому кутку лобового скла; боковий трафарет із номером маршруту та найменуванням основних пунктів, де здійснюються проміжні зупинки — на лівому склі від передніх дверей; задній трафарет із номером маршруту розміщується на правій стороні аварійних виходів (задніх дверей) або на задньому склі.

8.5. Інформаційне забезпечення пасажирів здійснюється державною мовою.

9. Здійснення контролю за виконанням перевізником умов договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та дотримання цих Правил

9.1. Контролю підлягають всі перевізники, що здійснюють перевезення пасажирів на території м. Деражня відповідно до укладених з виконавчим комітетом Деражнянської

міської ради договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на міських маршрутах загального користування.

9.2. Контроль за виконанням договірних зобов'язань та цих Правил перевізниками здійснюється виконавчим комітетом Деражнянської міської ради, шляхом проведення перевірок додержання перевізниками умов укладених із організатором регулярних перевезень договорів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на міських маршрутах загального користування та виконання вимог цих Правил.

9.3. Перевірка проводиться на окремо визначених ділянках дороги, маршрутах, автобусних зупинках, місцях посадки та висадки пасажирів, стоянках транспортних засобів тощо.

9.4. Перевірка проводиться уповноваженим представником виконавчого комітету Деражнянської міської ради або комісійно, із можливістю залучення до проведення перевірки представників контролюючих органів (представників Укртрансбезпеки, поліції) та інших уповноважених осіб.

9.5. За результатами перевірки перевізника складається акт, у якому зазначаються виявлені під час перевірки порушення перевізником умов договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на міських маршрутах загального користування або цих Правил.

9.6. Акт підписується уповноваженим представником виконавчого комітету Деражнянської міської ради, у разі проведення комісійної перевірки – всіма членами комісії та його копія надається перевізнику або його представнику для підписання, ознайомлення та усунення недоліків.

9.7. У разі відмови перевізника або його представника від ознайомлення з актом або відмови від його підписання, уповноважений представник Деражнянської міської ради, який проводив перевірку, робить про це запис в акті.

9.8. Терміни та вимоги про усунення виявлених порушень умов договору та цих Правил вказуються у акті.

9.9. У разі виявлення 3 порушень (невиконання або неналежного виконання) зобов'язань перевізника за договором або вимог цих Правил, зафіксованих актами та допущених протягом 30 (тридцяти) календарних днів з дати складання першого акту, організатор має право розірвати договір в односторонньому порядку, шляхом направлення листа перевізнику.

Заступник міського голови з

питань діяльності виконавчих органів

О.А.Беднарський